Täna 50 aastat tagasi sündis internet

7 aastat tagasi - 29.10.2019 Autor: Kaido Einama

29. oktoobril 1969 ehk täna 50 aastat tagasi saatis UCLA tudeng Charley Kline ITT Teletype terminaliga esimesed bitid osariigi teise otsa, Stanford Research Institute´i, kus need võttis vastu Bill Duvall, teadlane, kes istus teise arvuti taga kaugel eemal. See polnud veel internet, see oli ARPANET-i algus, mis loodi akadeemiliste asutuste arvutite omavaheliseks ühendamiseks.

Kui 1969. aastal see esimene kaugandmeedastus kahe arvuti vahel suurt sensatsiooni ei tekitanud ja tähelepanu ei äratanud, oli see kogu tehnoloogiamaailma tuleviku jaoks ikkagi tähtis samm. Põhimõtteliselt sai testi käigus tõestatud, et andmeid on võimalik digitaalsel kujul pakettidena kaugete vahemaade taha saata, nii et vastuvõttev arvuti saab selle kätte samamoodi, nagu saatev arvuti saatis, kui tükid õigesti kokku paneb.

Tegelikult päris esimene katse sel oktoobriõhtul ebaõnnestus ja suurejooneline tõestus, et vastuvõttev arvuti saab kogu sõnumi kätte, läks aia taha. Stanfordis võeti vastu vaid kaks tähte: "lo", sest saates teele sõna "login", jooksis saatev masin kokku ning jõudis vaid kaks esimest sümbolit edastada. Mõne tunni pärast sai siiski kogu sõna üle kantud.

Uus oli andmesides see, et edastatav info jagati väiksemateks tükkideks, nii-öelda pakettideks ja pandi juurde paketi aadress, mille järgi hiljem vastuvõtvas arvutis oleks võimalik info jälle kokku panna. Niimoodi pakettidena võisid sama kanalit pidi edastada sõnumeid paljud erinevad arvutid. Esimene võrk, mis sellist pakettandmesidet kasutas, oli ARPANET.

ARPANET oli külma sõja vaimus loodud arvutivõrk teadusasutuste vahel (sest venelased olid juba saatnud kosmosesse sputniku ja käis võidurelvastumine), võrk oli muule maailmale ligipääsmatu ja pidi vastu pidama ka osalisele tuumarünnakule, kuid 1973. aastal suutsid siiski kooliõpilased sellesse ilma relvade ja sõjalise jõuta lihtsalt sisse häkkida.

Päris Interneti ehk TCP/IP protokolliga tänapäevase avatud Interneti sünniks võib pidada 1983. aastat, millele eelnes 1981. aastal tehtud ettepanek üleminekuks uuele tasemele. Seda laiendatud võrku nimetati *ARPA Interneti*ks või mõnikord ka *Catenet´*iks. Catenet nimena siiski massidesse ei jõudnud ja laiendatud võrgu nime eest kadus lühend ARPA.

Peale masinatevahelise suhtluskeele standardiseerimist algas Interneti plahvatuslik levik lisaks haridusasutustele ka ärikasutusse ja igale poole mujale. Muidugi tulid ka esimesed kübermaailma pahed. 1988. aastal kirjutas Cornelli Ülikooli tudeng Robert Tappan Morris paarkümmend rida koodi, mis suutis iseend arvutites paljundada ja edasi saata. Morrise ussviirus nakatas 10 protsenti Internetti ühendatud 60 000 arvutist ja Morris ise sai esimeseks, kes arvutikuriteo eest uue seaduse järgi süüdi mõisteti.

1993. aastal loodi esimene veebibrauser Mosaic ja 1994. aastal massidesse jõudnud veebilehitseja Netscape, mis tegid veebis surfamise ja Interneti kasutamise lihtsaks ka tavakasutajale.

Aastal 2003 loodi Internetis ühe aastaga juba sama palju andmeid, kui oli loonud inimkond kogu oma senise ajaloo jooksul kokku.

2017. aastal jõudis kätte järgmine oluline teetähis: nüüd kasutavad enam kui pool kõigist inimestest maailmas Internetti. 2017. aastal jõudis internetikasutajate arv 3,9 miljardini ja ületas 50% piiri. Suurim internetikogukond asub Hiinas - 830 miljonit kasutajat.

- Uudised

- Andmeside
- Võrguseadmed

Pilt

